

Sygn. akt *XVII AmE 259/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia SO Anna Maria Kowalik</i>
Protokolant –	Starszy sekretarz sądowy Joanna Preizner

po rozpoznaniu 10 marca 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *spółki akcyjnej w K.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 24 lipca 2019 r. Nr (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od (...) spółki akcyjnej w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt *XVII AmE 259/19*

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 lipca 2019 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a i art. 56 ust. 6 i 6a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r., poz. 755 i 730) (dalej p.e.) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) (dalej Rozporządzenie) oraz na podstawie art. 104 i art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) w związku z art. 30 ust. 1 p.e., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego orzekł, że:

1. (...) Spółka Akcyjna (dalej powód) 10 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych:

- w S. przy ul. (...);

- w R. przy ul. (...);

- w miejscowości B. (...);
- w L. przy ul. (...);
- w miejscowości W. przy ul. (...);
- w M. przy ul. (...);
- w L. przy ul. (...);
- w K. przy ul. (...);
- w W. przy ul. (...),

naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e., co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3 a p.e.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1, odnoszące się do obiektów zlokalizowanych w S. przy ul. (...), w R. przy ul. (...) przy ul. (...), w miejscowości W. przy ul. (...), w M. przy ul. (...), w L. przy ul. (...) oraz w K. przy ul. (...), wymierzył podmiotowi (...) Spółka Akcyjna karę pieniężną w kwocie 16 071,00 zł (słownie: szesnaście tysięcy siedemdziesiąt jeden złotych zero groszy).

3. Umorzył postępowanie administracyjne w pozostałej części dotyczącej obiektów zlokalizowanych w miejscowości B. (...) oraz w W. przy ul. (...) z uwagi na stwierdzenie, iż Odbiorca nie został zapoznany z planem ograniczeń w poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r.

Odwołanie od powyższej Decyzji złożył powód, zaskarżając ją w zakresie pkt 1 i 2. Wniósł przy tym o uchylenie Decyzji w zaskarżonym zakresie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, jak również opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Zaskarżonej Decyzji powód zarzucił naruszenie:

1) art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. poprzez jego zastosowanie do poboru energii przez powoda w dniu 10 sierpnia 2015 r. w sytuacji kiedy operator systemu przesyłowego wprowadził ograniczenia w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej w rozumieniu art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., a nie ograniczeń świadczonych w usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w rozumieniu art. 11d ust. 3 p.e., wskutek czego brak było podstaw do nałożenia na powoda kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń, o których mowa w art. 11d ust. 3 p.e., bowiem ograniczenie na podstawie tego przepisu nie zostało wprowadzone, zaś niestosowanie się do ograniczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2 p.e. nie jest objęte hipotezą przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.;

2) art. 107 § 1 pkt 6 w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez brak jakiegokolwiek wytłumaczenia dlaczego pozwany jako stawkę bazową kary zastosował „poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym”, jak również na podstawie jakich danych ustalił, że cena taka wynosi 1.500 zł.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach administracyjnych sprawy na okoliczność zasadności wymierzenia powodowi kary pieniężnej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. (dalej: (...) S.A.” albo (...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskim poziomem wód w

zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e. wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e., od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Jednocześnie, 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 p.e., powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa URE (...) Sp. z o.o. (pismem z 9 maja 2016 r.), (...) S.A. (pismem z 22 lipca 2016 r.), (...) S.A. (pismem z 10 maja 2016 r.) oraz (...) S.A. (pismem z 10 maja 2016 r.) (dalej: (...)), do których sieci punkty poboru energii elektrycznej (...) Spółka Akcyjna zlokalizowane:

- w S. przy ul. (...);
- w R. przy ul. (...);
- w miejscowości B. (...);
- w L. przy ul. (...);
- w miejscowości W. przy ul. (...);
- w M. przy ul. (...);
- w L. przy ul. (...);
- w K. przy ul. (...);
- w W. przy ul. (...),

(dalej „obiekty powoda”) są przyłączone, przedstawili zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się powoda do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do ww. obiektów (k. 3- 20 akt adm.).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął uzasadnione podejrzenie, że powód, we wskazanych przez (...) obiektach, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Mając na względzie powyższe, pismem z 13 marca 2019 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej, wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. Ponadto Prezes URE wezwał powoda do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji, otrzymanych przez

Prezesa URE od (...), wskazujących na stopień niedostosowania się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz wezwał powoda do przedstawienia jeszcze innych informacji i dokumentów (zawiadomienie k. 1- 2 akt adm., z.p.o. k. 27 akt adm.).

Przy piśmie z 15 kwietnia 2019 r. (pismo z załącznikami k. 28-29 akt adm.) powód załączył posiadaną dokumentację, zwracając się o zobowiązanie (...) do przedstawienia brakujących dokumentów. Jednocześnie w piśmie tym, powód wniósł o odstąpienie od wymierzenia mu kary pieniężnej za naruszenie obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, gdyż jak podniósł, biorąc pod uwagę ilość Centrów Dystrybucyjnych, naruszenia te miały znikomy charakter, nadto wynikały z konieczności przestrzegania wymogów prawa, w tym sanitarnych, dotyczących przechowywania żywności przeznaczonej do dalszej odsprzedaży.

Dodatkowo przy piśmie z 6 maja 2019 r. powód przedłożył rachunek zysków i strat za rok obrotowy 2018 r. W treści pisma powód wskazał przychód w wysokości(...)zł jaki osiągnął w 2018 r. z działalności gospodarczej (pismo z załącznikiem k. 130- 131 akt adm.).

Pismami z 7 maja 2019 r. Prezes URE wezwał (...), tj. (...) Sp. z o.o. (k. 125 akt adm.), (...) S.A. (k. 129 akt adm.), (...) S.A. (k. 127 akt adm.) oraz (...) S.A. (k. 123 akt adm.) do ustosunkowania się do pisma powoda z 15 kwietnia 2019 r., weryfikacji danych dotyczących wartości poboru mocy przez powoda w okresie wprowadzonych ograniczeń oraz do nadesłania konkretnych dokumentów.

Odpowiedzi uzyskał: od (...) Sp. z o.o. w piśmie z 15 maja 2019 r. (pismo z załącznikami k. 132- 142 akt adm.), od (...) S.A. w pismach z 16 maja 2019 r. (pisma z załącznikami k. 145- 166 akt adm.), od (...) S.A. w piśmie z 24 maja 2019 r. (pismo z załącznikami k. 173- 213 akt adm.), (...) S.A. w piśmie z 27 maja 2019 r. (pismo z załącznikami k. 214- 219 akt adm.).

Dodatkowe wezwanie zostało skierowane do (...) S.A. w piśmie z 10 czerwca 2019 r. (k. 223 akt adm.), a ten (...) udzielił odpowiedzi w piśmie z 19 czerwca 2019 r. (pismo z załącznikami k. 228- 252 akt adm.).

Natomiast na kolejne wezwanie z 10 czerwca 2019 r., ale skierowane do powoda (k. 225 akt adm.), odpowiedział on w piśmie z 17 czerwca 2019 r., wyjaśniając, że z posiadanej przez niego dokumentacji nie wynika, aby otrzymał od (...) S.A. oraz (...) S.A. dokument dotyczący przygotowania planów ograniczeń na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. (pismo k. 227 akt adm.).

Pismem z 28 czerwca 2019 r. zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy, a także o możliwości złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie z aktami sprawy zostanie uznane za rezygnację z możliwości wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego (zawiadomienie k. 254 akt adm., z.p.o. k. 253 akt adm.).

W okresie wprowadzenia ograniczeń, od 10 do 31 sierpnia 2015 r., (...) dostarczało powodowi energię elektryczną:

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w S. przy ul. (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 15.04.2011 r. wraz z aneksem nr (...) z 07.07.2014 r. oraz aneksem nr (...) z 21.04.2015 r. (k. 232- 245, 247 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w R. przy ul. (...) – na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 29.01.2014 r. (k. 178- 183 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 03.03.2015 r. (k. 216- 218 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w L. przy ul. (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 05.11.2013 r. wraz z aneksem nr 1 z 12.11.2014 r. (k. 188- 195, 196- 197 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości W. przy ul. (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 25.06.2014 r. (k. 200- 204 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości M. przy ul. (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 03.12.2014 r. (k. 209- 213 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w L. przy ul. (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr UD_ (...) z dnia 21.02.2014 r. (k. 161- 163 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w K. przy ul. (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) (...)z dnia 29.04.2011 r. (k. 133- 139 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w W. przy ul. (...) - na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 24.02.2011 r. (k. 146- 152 akt adm.).

Plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały powoda w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r. zostały mu przesłane:

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w S. przy ul. (...) – w piśmie nr (...)z dnia 30.07.2014 r. (k. 229- 231 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w R. przy ul. (...) – w piśmie nr (...) z dnia 15.07.2014 r. (k. 250- 251 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w L. przy ul. (...) - w piśmie nr (...) z dnia 31.07.2014 r. (k. 186- 187 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości W. przy ul. (...) - w piśmie nr (...) z dnia 25.08.2014 r. (k. 198- 199 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości M. przy ul. (...) - w piśmie nr (...) z dnia 31.07.2014 r. (k. 207- 208 akt adm.),

- w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w L. przy ul. (...) - w piśmie nr (...) z dnia 01.08.2014 r. (k. 157- 160 akt adm.),

Z kolei w odniesieniu do obiektu powoda zlokalizowanego w K. przy ul. (...) – wartości dopuszczalnego poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania w przypadku wprowadzenia ograniczeń zostały zawarte w załączniku nr 4 do umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) z dnia 29.04.2011 r. (k. 139 akt adm.).

Powód nie otrzymał – w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w miejscowościach B. (...) i W. ul. (...) - planów ograniczeń na okres wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (pismo powoda k. 227 akt adm., pismo (...) k. 145v akt adm., pismo (...) Operator k. 214 akt adm.), zgodnie z którymi to planami moc umowna dla obiektu w W. wyniosła 0,700 MW a moc bezpieczna 0,110 MW (k. 153 akt adm.), natomiast dla obiektu w B. (...) moc umowna wyniosła 0,950 MW a moc bezpieczna 0,285 MW (k. 215 akt adm.). Powód nie znał zatem obowiązujących go wielkości dopuszczalnego poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania.

W przypadku obiektu w S. przy ul. (...) moc umowna, moc w 11 stopniu zasilania została określona na poziomie 0,950 MW a moc bezpieczna w 20 stopniu zasilania wyniosła 0,640 MW (k. 230, 240, 247 akt adm.).

W przypadku obiektu w R. przy ul. (...) moc umowna, moc w 11 stopniu zasilania została określona na poziomie 1,100 MW, natomiast moc bezpieczna w 20 stopnia zasilania wynosiła 0,000 MW (k. 182, 250 akt adm.).

Dla obiektu zlokalizowanego w L. przy ul. (...), tylko w sierpniu 2015 r., na potrzeby planu ograniczeń moc umowna, moc w 11 stopniu zasilania określona została na poziomie 0,950 MW, zaś moc bezpieczna dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,000 MW (k. 186v, 192 akt adm.).

Dla obiektu zlokalizowanego w miejscowości W. przy ul. (...) moc umowna określona została na poziomie 0,850 MW a moc dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,400 MW, podczas gdy przyjętą przez (...) w planie ograniczeń moc w 11-tym stopniu oznaczono na poziomie 0,700 MW (k. 198, 204 akt adm.).

W przypadku obiektu w M. przy ul. (...) moc umowna, moc w 11 stopniu zasilania została określona na potrzeby planu ograniczeń na poziomie 0,950 MW a moc bezpieczna w 20 stopniu zasilania wynosiła 0,050 MW (k. 207, 212v akt adm.).

W przypadku obiektu w L. przy ul. (...) moc umowna została określona na poziomie 1,000 MW, ale moc w 11-tym stopniu na potrzeby planu ograniczeń ustalono w wysokości 1,300 MW a moc bezpieczną w 20 stopniu zasilania przyjęto w wysokości 0,900 MW (k. 159, 162 akt adm.).

Dla obiektu zlokalizowanego w K. przy ul. (...) moc umowna określona została na poziomie 0,600 MW a moc dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0,300 MW, podczas gdy przyjętą w planie ograniczeń moc w 11-tym stopniu oznaczono na poziomie 0,570 MW (k. 137v, 139 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, których autentyczność nie była podważana przez żadną ze stron postępowania, jak też w oparciu o niekwestionowane twierdzenia stron.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona Decyzja jest słuszna i ma oparcie w przepisach prawa a podnoszone przez powoda zarzuty nie są trafne, stąd nie mogą skutkować uchyleciem tej Decyzji. Podkreślenia przy tym wymaga, że powód nie kwestionował poczynionych w sprawie ustaleń, ale przede wszystkim podważał możliwość wymierzenia mu kary ze względu na przyjętą interpretację, iż ograniczenia w poborze energii, do których się nie dostosował, wprowadzone zostały przez OSP na mocy art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e., co nie podlega karze z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Stanowisko powoda jest jednak w ocenie Sądu błędne.

Stosownie do § 5 pkt 1 Rozporządzenia powód jest podmiotem zobowiązanym do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, bowiem moc umowna w odniesieniu do obiektów powoda zlokalizowanych w S. przy ul. (...), w R. przy ul. (...), w miejscowości B. (...), w L. przy ul. (...), w miejscowości W. przy ul. (...), w M. przy ul. (...), w L. przy ul. (...), w K. przy ul. (...), w W. przy ul. (...), określona została powyżej wskazanej w § 5 pkt 1 Rozporządzenia wielkości 300 kW.

Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie Prezes URE zarzucił powodowi niezastosowanie się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11 i 11d ust. 3 p.e.

Stosownie do treści tego ostatniego przepisu „***W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.***”

Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 p.e. w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. W razie wystąpienia takiej sytuacji Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła (art. 11 ust. 7 p.e.).

Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558 z późn. zm.);
- 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
- 4) strajku lub niepokoju społecznych;
- 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania (art. 11c ust. 1 p.e.).

W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) **może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin** (art. 11c ust. 2 p.e.).

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 (art. 11c ust. 3 p.e.).

Reasumując, w razie powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- a) po pierwsze, może wprowadzić ograniczenia w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jej części do czasu wejścia Rozporządzenia, o którym mowa w art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin;
- b) po drugie, niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie rozporządzenia.

W rozpoznawanej sprawie (...) skorzystały z obu uprawnień, tj. w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. wprowadziły ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz powiadomiły Ministra Gospodarki o konieczności wprowadzenia ograniczeń na dłuższy okres. Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia znajduje się w treści art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., nie oznacza, że nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 p.e. Treść przedmiotowych regulacji prawnych, tj. art. 11c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11d ust. 3 p.e. pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia, tj. art. 11d ust. 3 p.e. oraz możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle ograniczonym czasie i na ściśle określonym terytorium.

Jednocześnie w tym miejscu podkreślenia wymaga, że nie ma znaczenia, iż w art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. jest mowa o wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii a w art. 11d ust. 3 p.e. o wprowadzeniu ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii, ponieważ wdrożenie ograniczeń w przesyłaniu lub dystrybucji energii normowane jest z punktu widzenia operatora, podczas gdy ograniczenia te w istocie stanowią ograniczenia w dostarczaniu energii przekładające się na ograniczenia w poborze tej energii, wywołujące skutki dla odbiorcy. Tym samym należało uznać, że w danym zakresie ustawodawca posłużył się różnymi opisami z perspektywy dwóch różnych stron- operatora i odbiorcy.

Ostatecznie za taką konkluzją przemawia uregulowanie z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., iż karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Oznacza ono bowiem, że m.in. na mocy art. 11d ust. 3 p.e. traktującym dosłownie o wprowadzaniu ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii w rzeczywistości wprowadzane są ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii.

W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych, posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3 p.e., zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 p.e. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

Zatem przepis art. 11d ust. 3 p.e. stanowi samoistną materialnoprawną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej a niezastosowanie się do nich przez podmioty do tego zobowiązane jest sankcjonowane karą pieniężną określoną w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Tym samym przekroczenie poboru energii nie tylko w dniach od 12 do 31 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów w kwestii ograniczeń, ale również w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywały ograniczenia wprowadzone przez OSP na mocy art. 11d ust. 3 p.e., jest zagrożone karą pieniężną z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Przy czym skoro to operatorzy systemu elektroenergetycznego wprowadzają ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na zasadzie art. 11d ust. 3 p.e. stosowanie się do ograniczeń w poborze energii obciąża odbiorców tej energii, którzy podlegają karze w razie naruszenia ustalonych przez operatorów ograniczeń. Zgodnie bowiem z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Przepis ten nie zawęża kręgu podmiotów podlegających karze, tak więc obejmuje on wszystkie podmioty niestosujące się do ograniczeń w poborze, a tym samym wszystkich odbiorców energii.

Z materiału dowodowego wynika natomiast, że powód nie dostosował się do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych 10 sierpnia 2015 r. przez OSP na podstawie 11d ust. 3 p.e. w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w S. przy ul. (...), w R. przy ul. (...), w miejscowości B. (...), w L. przy ul. (...), w miejscowości W. przy ul. (...), w M. przy ul. (...), w L. przy ul. (...), w K. przy ul. (...) oraz w W. przy ul. (...).

Podkreślenia wymaga, iż niedostosowanie się przez powoda do ograniczeń wystąpiło mimo, że komunikaty na temat wprowadzenia ograniczeń ogłoszone zostały w radiu- począwszy od 10 sierpnia 2015 r., o godzinie 7:55 i 19:55 w programie (...). Natomiast komunikaty przekazywane drogą radiową były dla powoda wiążące. Wynika to z § 12 ust. 2 Rozporządzenia ustanawiającego generalny sposób powiadomienia o obostrzeniach drogą radiową w komunikatach energetycznych właśnie w programie (...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i 19⁽⁵⁵⁾ oraz z § 12 ust. 1 Rozporządzenia, który zakłada, że ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania. Tym samym wobec powiadomienia powoda drogą radiową zgodnie z § 12 Rozporządzenia przed wprowadzeniem obostrzeń, powód powinien podporządkować się nakazom zawartym w rzeczonych komunikatach, niezależnie od tego z jak długim wyprzedzeniem się pojawiły, czego nie uczynił.

Niepodporządkowanie przez powoda nakazom ograniczenia poboru energii określonym w komunikatach radiowych należy zatem uznać za naruszenie prawa.

Sąd zważył ponadto, że jak wynika z § 12 ust. 3 Rozporządzenia dodatkowe powiadomienia, przekazywane inną drogą niż radiowa, stosuje się w przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają wówczas odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Przy czym tylko indywidualne powiadomienia, o których wyżej mowa są obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do komunikatów radiowych, a zatem nadrzędne, o czym stanowi § 12 ust. 4 Rozporządzenia.

Tymczasem powodowi nie komunikowano dedykowanych, indywidualnych obostrzeń a zatem wystarczającym było poinformowanie go drogą radiową, dlatego już tylko po nadaniu komunikatów radiowych powód powinien podporządkować się narzuconym restrykcjom, zgodnie z ustawą.

Zaistniała zatem przesłanka do nałożenia na powoda przez Prezesa URE- jako organ wymieniony w art. 56 ust. 2 p.e.- kary pieniężnej, która ma charakter obligatoryjny. Kara ta nie mogła jednak objąć przekroczeń do jakich doszło w obiektach w B. nr 4 i w W. przy ul (...), ponieważ powód nie otrzymawszy planów ograniczeń co do tych obiektów nie miał możliwości dostosowania się do nich, gdyż nie znał obowiązujących go wielkości dopuszczalnego poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania. Z tego powodu w części dotyczącej tych obiektów postępowanie administracyjne zostało umorzone.

Przechodząc do wymiaru kary Sąd zważył, iż stosownie do przepisu art. 56 ust. 3 p.e. wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1-38, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...). Zgodnie natomiast z ust. 6, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Ponadto, według ust. 6a Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Oceniając stopień szkodliwości czynu w świetle art. 115 § 2 k.k., wobec braku definicji legalnej tego pojęcia w Prawie energetycznym, Sąd musiał wziąć pod uwagę, że powód przekraczał granice dopuszczalnego poboru energii w wielu obiektach w dniu 10 sierpnia 2015 r. kiedy zaordynowano największe ograniczenia. Wartość przekroczenia przez odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy w tym dniu wyniosła łącznie:

- dla obiektu w S. przy ul. (...) – 0,3389570 MW,

- dla obiektu w R. przy ul. (...) – 4,1641000 MW,
- dla obiektu w L. przy ul. (...) – 0,0587200 MW,
- dla obiektu w W. przy ul. (...) – 0,1921200 MW,
- dla obiektu w M. przy ul. (...) – 0,3267500 MW,
- dla obiektu w L. przy ul. (...) – 0,0263630 MW,
- dla obiektu w K. przy ul. (...) – 0,2500000 MW.

W sumie w tym dniu powód przekroczył 5,35701 MW. Zakres tego przekroczenia jest więc znaczny.

Powód nie stosując się do ograniczeń wprowadzonych ze względu na wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e., dokonując w okresie trudnych warunków zewnętrznych- niskiego stanu wód i upałów mających przełożenie na to bezpieczeństwo- przekroczenia poboru energii w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. Pomimo bowiem, że krajowy system elektroenergetyczny ((...)) funkcjonował dalej skutkiem działania powoda mogło być wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego (...).

Zagrożenie dla pracy (...) jest potęgowane jeśli również inni odbiorcy nie stosują się do ustalonych ograniczeń w poborze energii, dlatego tak ważne jest podporządkowanie poszczególnych odbiorców wprowadzonym restrykcjom. Nie można zatem nie rozpatrywać naruszenia powoda w kontekście niebezpieczeństwa jakie niesie choćby jednostkowe nieznaczne przekroczenie poboru energii przyczyniające się do ogólnego wzrostu przekroczeń wpływających na pracę (...). Wobec więc tego, że nawet nominalnie niewysokie przekroczenie przekłada się na ryzyko doprowadzenia do zakłócenia tak istotnego dla całego kraju systemu, należało uznać, że przekroczenia jakich dopuścił się powód nie były znikomo szkodliwe, ich stopień szkodliwości jest znaczny.

Powyższe nie oznacza odpowiedzialności zbiorowej, ponieważ powód odpowiada tylko za przekroczenia, których dopuścił się indywidualnie. Jedynie waga tych przekroczeń jest potęgowana w perspektywie skutków jakie mogą wystąpić w (...) stanowiącym niejako „system naczyń połączonych”, przez co może dojść do tzw. blackout-u, czyli awarii i kompletnego odcięcia energii mającego daleko idące konsekwencje. Implikacje te jednak nie wystąpiły, dlatego nie doszło ostatecznie do wyrządzenia szkód. Tym niemniej waga naruszonego przez powoda obowiązku jest niezwykle duża, ponieważ od jego spełnienia zależało bezpieczeństwo pracy (...), a przez to bezpieczeństwo energetyczne kraju mające przełożenie na gwarancję dostaw energii do wszystkich odbiorców.

Z powyższych względów Sąd uznał, że stopień szkodliwości czynu nie jest znikomo szkodliwy a wręcz jest znaczny, toteż nie było możliwe odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie przepisu art. 56 ust. 6a p.e., zgodnie z którym Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W kwestii zawinienia trzeba natomiast podnieść, iż profil działalności powoda- właściciela sklepów (...), w ramach których sprzedaje różnego typu produkty, m.in. spożywcze, przechowywane wcześniej w centrach dystrybucyjnych, w których musi zapewnić odpowiednią temperaturę, nie wyklucza konieczności podporządkowania się wprowadzanym ograniczeniom poboru energii. Powód nie jest bowiem podmiotem chronionym przed wprowadzanymi ograniczeniami, jak choćby szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego (§ 6 ust. 1 Rozporządzenia). Podkreślenia zatem wymaga, iż powód będąc zobowiązanym do stosowania się do ograniczeń nie podjął skutecznych działań ostrożnościowo- prewencyjnych, ponieważ nie ustalił na przyszłość postępowania, które pozwoliłoby na wdrożenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii adekwatnie do zaordynowanych stopni zasilania. Jednocześnie pomimo skali prowadzonej działalności powód nie zadbał o ustalenie odpowiedniej mocy bezpiecznej w stosownym czasie. W ocenie Sądu świadczy to o braku należytej staranności powoda, który z uwagi

na potrzebę zachowania właściwych warunków przechowywania sprzedawanej żywności powinien wykazać się dużą zapobiegliwością.

Tym niemniej należało podnieść, iż jak wynika z treści pisma powoda z 15 kwietnia 2019 r. złożonego w toku postępowania administracyjnego zareagował on na wprowadzone obostrzenia uruchamiając agregaty prądotwórcze, jednak w niewystarczającym stopniu. Dlatego nie ograniczając odpowiednio poboru energii, tym samym naraził się na odpowiedzialność ustawową.

Jeśli chodzi o dotychczasowe zachowanie podmiotu Sąd przyjął, iż brak jest danych na temat wcześniejszych naruszeń prawa energetycznego przez powoda i jego karalności w tym zakresie, a zatem tą okoliczność należało uwzględnić na korzyść powoda.

Mając na uwadze limit kary określony treścią art. 56 ust. 3 p.e. Sąd uznał więc, że kara w wysokości 16 071,00 zł będzie adekwatna do wysokości przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3 000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby (5,35701 MW x 3 000 zł). Wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1 500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10- 31 sierpnia 2015 roku i dodatkowo podwoił ją z tytułu sankcji. Przyjęcie tej ceny, jako najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej, a następnie jej podwojenie znajduje zdaniem Sądu uzasadnienie w fakcie, że tak ustalona wartość ma być dla przedsiębiorcy sankcją i stanowić ma dla niego odczuwalną dolegliwość. Podstawa wymierzenia kary została zaś zawężona wyłącznie do godzin, kiedy nastąpiło niedostosowanie powoda do ograniczeń i do stopnia w jakim to niedostosowanie miało miejsce.

W ocenie Sądu zastosowany algorytm jest dopasowany, ponieważ nie tylko prowadzi do ustalenia kary proporcjonalnej do zakresu naruszenia, ale jednocześnie wobec jego wykorzystywania do obliczania kary w każdym przypadku naruszania przez odbiorców ograniczeń w poborze energii służy przejrzystości i zapobiega dysproporcjom.

Zdaniem Sądu wymierzona kara nie jest nadmiernie uciążliwa dla powoda, jest odpowiednia do charakteru popełnionego czynu oraz skutków naruszenia obowiązujących norm. Kara ta nie wpłynie ponadto na pogorszenie kondycji finansowej powoda oraz jego płynności finansowej i pozostaje we właściwej proporcji do uzyskanego przez powoda w poprzednim roku podatkowym (2018 r.) przychodu wynoszącego (...) zł (k. 130- 131 akt adm.).

W ocenie Sądu kara ustalona w tych granicach spełni swoje podstawowe cele w zakresie oddziaływania szczególnego na powoda, jak również funkcję prewencji ogólnej. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Warto w tym miejscu podkreślić, że kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 31 marca 2008 r., sygn. akt SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości 16 701,00 zł, adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia będzie na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje- represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na nieuwzględnienie odwołania, powoda należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości

720,00 zł ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Sędzia SO Anna Maria Kowalik